

[M. F. Mortensen.]

Tilfælde. Jeg vilde synes, at f. Eks. et Beløb paa indtil 1 000 Kr. pr. Landbruger kunde være rigtigt. Derved kunde der ydes Erstatning for 5 Kreaturer, og det vilde sikkert i de fleste Tilfælde dække Tabet for den enkelte Landmand. Af Hensyn til Statens Økonomi synes jeg, det vilde være rigtigt at begrænse Erstatningsbeløbet.

I § 4 staar der: „Ansøgning om Erstatning for Kreaturer, der omfattes af nærværende Lov, skal afgives paa Blanketter, der foreskrives af Ministeren for Landbrug og Fiskeri“. Jeg vil gerne henstille til den højtærede Minister, at der i Lighed med Ansøgningsblanketterne, der indsendtes i Foraaret for de sandflugtlidte paa Blanketterne bliver en Rubrik, hvor Sogneraadet kan attestere vedkommende Ansøgers Formue- og Indkomstforhold. Jeg mener ikke dermed, at der i Lovforslaget skal fastsættes nogen Formue- eller Indtægtsgrænse for at faa Erstatning, men jeg mener, at det vilde tjene til Vejledning for Ministeren. Jeg tænker her nærmest paa de Rigmænd og Velhavere, Grosserere og Fabrikanter og mange andre, der bor inde i Byen, og som ejer et Landbrug, som de har for deres Fornøjelses Skyld, og som de driver ved en Bestyrer. Jeg kan ikke tænke mig, at nogen kan have noget imod, at saadanne Rigmænd ingen Erstatning faar.

Det andet Lovforslag, som kan omtales under denne Behandling, og som er forelagt af Det frie Folkeparti, skal jeg ikke komme nærmere ind paa ved denne Lejlighed. Jeg vil kun sige, at der er det tiltalende ved dette Forslag, at det bygger paa Forsikringsprincippet. Da det formentlig vil blive behandlet i samme Udvalg som nærværende Lovforslag, kan vi jo drøfte det der og se, om vi maaske kan naa et Resultat.

Med det Haab, at den højtærede Landbrugsminister vil tage disse mine Hensstillinger under velvillig Overvejelse, skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling og Vedtagelse i dette høje Ting.

Løje: Den Mund- og Klovesygeepidemi, der nu i mere end et Aar har hærget det danske Kreaturhold, er med fuld Ret blevet betegnet som en Katastrofe. Ogsaa i forrige Rigsdagssamling beskæftigede vi os i dette høje Ting med en Katastrofe, der paa følelig Maade havde ramt Landbruget, jeg tænker paa Sandflugten, der voldte stor Skade og gav Anledning til Bekymring i mange Landbohjem. Men hvis man vil

drage Sammenligning mellem denne alvorlige Ulykke og Mund- og Klovesygens Hærgen, saa er den sidste for Landbruget og for Landet som Helhed af en meget alvorligere Karakter. Dels har denne smitsomme Sygdom ramt praktisk talt alle Egne af Landet, selv om den ikke har ramt lige haardt, dels har den ramt Landbruget paa et af dens mest følsomme Omraader, det store og gode Omsætningsapparat, som vi igennem mange Aars Arbejde har skabt gennem vore gode Kreaturbesætninger, der med store Ofre er blevet bragt op paa et forholdsvis højt kvalitativt Stade, hvortil kommer, at der navnlig i de senere Aar er gjort et meget betydeligt Arbejde for at rense Kvægbesætningerne for Tuberkulose, et Arbejde, der er blevet ført langt frem og har bragt betydelige Resultater. Ved tidligere Mund- og Klovesygeepidemier har man søgt at opgøre Skaden, og man er kommet til meget store Beløb; saa vidt jeg husker gjorde man op, at den Epidemi, der rasede i 1926—27, forvoldte Skade for henvend et halvt Hundrede Millioner Kroner. I Virkeligheden lader Tabene ved en saadan Epidemi sig ikke opgøre, da Virkningen ikke alene er af øjeblikkelig Karakter, men kan spores langt frem i Tiden i Form af forringet Produktionsevne hos en Mængde af de angrebne Dyr. Og det gør naturligvis Sagen endnu mere betænkelig, naar man ved, hvor stor en Rolle det gode Husdyrbrug spiller her i Landet.

Naar Forholdene er saaledes, at det i dette Øjeblik er kommet dertil, at ca. Halvdelen af Landets Besætninger har været angrebet af Mund- og Klovesyge, vil det være aldeles nødvendigt, at Lovgivningsmagten søger at raade Bod paa en Del af den anrettede Skade, og det er derfor i høj Grad betimeligt, at den højtærede Landbrugsminister nu har fremsat et Forslag, der tager Sigte herpaa. Om Lovforslaget saa tilfredsstillende alle rimelige Fordringer, kan der naturligvis være delte Meninger om, det skal jeg komme ind paa lidt senere. Saa meget er i hvert Fald klart, at hvilke Foranstaltninger der end bliver truffet, vil langt det største Tab falde paa Ejerne af de sygdomshærgede Besætninger, og der kan derfor være Grund til at se lidt nærmere paa, om der fra Autoriteternes Side, selv om disse har udfoldet betydelige Bestræbelser for at begrænse Sygdommens skadevoldende Virkninger, nu ogsaa er gjort, hvad der har været muligt, for at indskrænke Tabene; selv om der er gjort en hel Del, er det muligt, at der kunde